

ИНФОРМАЦИЯ

**ЗА ПЛАНИРАНИТЕ МЕРКИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И НАЧИНИТЕ НА ДЕЙСТВИЕ
В СЛУЧАЙ НА АВАРИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА НА „СКЛАДОВА БАЗА ЗА
СЪХРАНЕНИЕ НА ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА И ВЗРИВНИ ВЕЩЕСТВА ЗА
ГРАЖДАНСКИ ЦЕЛИ и РЕЗЕРВОАРЕН ПАРК ЗА ПРИГОТВЯНЕ НА РАЗТВОРИ”,
в ПИ № 091020 В МЕСТНОСТТА „ГОВЕДАРНИКА”,
ЗЕМЛИЩЕТО на с. Лиляче, община ВРАЦА, област ВРАЦА**

**С ОПЕРАТОР „НИКАС” ООД, ЕИК 831329998,
гр.София, п.к. 1125, бул. „Г.М.Димитров” № 54, ет.4, бизнес-център „Атил”
на основание чл 116д, ал.1 от ЗООС и чл.20,ал.І от Наредбата**

1. Търговско наименование на оператора

„НИКАС” ООД, гр. София, представлявано от инж. Г.Витанов – управител на „НИКАС” ООД.

2. Наименование и пълен адрес на предприятието/съоръжението

„Складова база за съхранение на взривни вещества за граждански цели и химични вещества и разтвори” - с. Лиляче, пощ.код 3051, община Враца, област Враца

3. Номер/дата на актуално уведомление за класификация на предприятието/съоръжението, подадено съгласно чл. 103, ал.2 от ЗООС

Уведомление за класификация Изх. № в МОСВ № УК-29/25.07.2017 г. на МОСВ за предприятие с нисък рисков потенциал на „Складова база за съхранение на взривни вещества за граждански цели” - с. Лиляче, пощ.код 3051, община Враца, област Враца.

4. Номер/дата на становището по чл.103, ал.6 от ЗООС за потвърждаване на класификацията, въз основа на което е изготвен ДППГА

Изх. № В-1129/08.02.2018 г. на РИОСВ - Враца

Становище за класификация № 26-00-252 от 26.03.2016 г. на Министерство на околната среда и водите за предприятие с нисък рисков потенциал и № УК-29/25.07.2017 г. (Приложение №1) за потвърждаване на класификацията за „Складова база за съхранение на взривни вещества за граждански цели” на НИКАС ООД с планираното преустройство като предприятие с нисък рисков потенциал.

5. Кратко описание на дейността на базата

Предметът на дейността на Складовата база е съхранение на взривни вещества за граждански цели и тяхната реализация на пазара или употреба на обекти, в които се изпълняват взривните работи от дружеството. Също така в базата след преустройството се осъществява съхранение на химичните вещества за разтвори; приготвяне и съхранение на разтвори с химическите смеси за зареждане на „Автомобил за смесване и зареждане MNA-E2”, използван за производство и зареждане на насипни емулсионни взривни вещества на мястото на консумация, по време на взривни работи.

Производствени операции на площадката

Производствената площадка е условно разделена на два района: I и II (**Приложение № 1**). В район I се намират: склад № 5 и резервоарен парк - № 6. В район II са разположени складове №№ 1, 2, 3, 4 - за съхранение на взривните вещества и съпътстващите продукти.

На територията на **район I** се съхраняват и се извършват товаро-разтоварните дейности с химичните вещества и разтворите - ръчно и с дизелкар. Приготвят се химични разтвори.

Нитратен разтвор - Разтвор на амониев нитрат и натриев нитрат – разтворът се получава в резервоар 18 м³, от сухо вещество амониев нитрат с ръчно добавяне на вода. Към него ръчно се добавя натриев нитрат. В зависимост от рН на разтвора ръчно се добавя оцетна киселина.

Разтвор на газогенериращ агент се приготвя в резервоар от 1 м³ като ръчно се смесват вода, натриев нитрит и уреа.

За приготвяне на маслената фаза в резервоар с обем 1 м³ ръчно се смесват минералното масло и емулгаторът.

Зареждането на мобилната инсталация с трите основни невзривни компоненти (нитратен разтвор, газогенериращ агент и маслена фаза) става с електрически помпи.

В котелно, работещо на газ, се произвежда пара за загряване на разтворите.

Извършват се ремонтни дейности и паркиране на дизелкара.

За третиране на генерираните отпадъци (временно съхраняване) са определени площадки съгласно нормативните изисквания и изискванията от информационните листове за химичните вещества.

На територията на **район II** се извършват съхранение и товаро-разтоварните дейности - ръчно и с дизелкар с ВВ се от клас I-анфо и други експлозиви; с ВВ от клас I – тротилови пресовки и ТНТ.

На територията на складовата база са налични опасни вещества от Приложение № 3 на ЗООС в следните съоръжения:

1. **Склад № 1** - за съхранение на взривни вещества анфо, и други експлозиви с проектен капацитет от 20 тона.

2. **Склад № 2** - за съхранение на взривни вещества анфо, и други експлозиви с проектен капацитет от 20 тона.

3. **Склад № 3** - за съхранение тротилови пресовки, ТНТ с проектен капацитет до 3,5 тона.

4. **Склад № 4** - за съхранение на неелектрически детонатори и други средства за взривяване – 100000 бр. /до 0,1 тона/.

5. **Склад № 5** - за съхранение на химични вещества, в т.ч. на амониев нитрат с максимална вместимост до 25 тона.

6. **Резервоарен парк (№6)** – за приготвяне и съхранение на химичните разтвори, в т.ч. с амониев нитрат – 18 м³.

7. **Склад № 12** – съхранение на газ пропан бутан – 2 тона

6. Обобщена информация за наличните в предприятието опасни вещества от приложение № 3 на ЗООС, които могат да причинят голяма авария и описание на основните им опасни свойства.

Класификацията на предприятието е извършена в съответствие с критериите на Приложение № 3 на ЗООС. Въз основа на представената информация за броя и максималната вместимост на съоръженията, в които са налични опасни вещества от Приложение № 3 на ЗООС, предприятието се класифицира от МОСВ като „**предприятие с нисък рисков потенциал**” (изх. № **УК-29/25.07.2017 г.**). Ниският рисков потенциал на предприятието се определя от количеството на опасните вещества, попадащи в раздел „Р” – Физични опасности, част 1 на Приложение 3 от ЗООС.

Наименованията и категориите на опасност на наличните химични вещества и смеси са представени по-долу в таблицата.

Химично наименование ¹	CAS №	EC №	Категория/и на опасност съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 за класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) (ОВ, L 353/1 от 31 декември 2008 г.)	Класификация съгласно приложение № 3 към чл. 103, ал. 1 ЗООС ²	Проектен капацитет на технологичното съоръжение (съоръжения)	Налично количество (в тонове) ⁴	Физични свойства ⁵
1	2	3	4	5	6	7	8
					РАЙОН 1		
Амониев нитрат	6484-52-2	229-347-8	H272; H319 Oxid. Solid 3 , H2STOT SE 3,	Част 1 кат. P8 Част 2, т.3 Заб. 15.2	РАЙОН 1 склад 5 25 т	25	твърдо
Натриев нитрат	7631-99-4	231-554-3	H272; H319 Oxid. Solid 3 , Eye Irrit. 2 , STOT SE 3	Част 1 E1 Кат. P8	РАЙОН 1 склад 5 10 т	10	твърдо
Натриев нитрит	7632-00-0	231-555-9	H319; H301; H400; H272 R8, R25, R50 Oxid. Solid 3 , (Aqu. akut.1).	Част 1 E1 Кат. P8	РАЙОН 1 склад 5 4 т	4	твърдо

НИКАС ООД, София

Емулгатор			Не е класифициран като опасен	Не е квалифициран в Приложение 3 към ЗООС	РАЙОН 1 склад 5 5 т РАЙОН 1 Резервоарен парк 6 0,15 т	5.15	течно
Минерално технологично масло „Приста”			Не е класифициран като опасен	Не е квалифициран в Приложение 3 към ЗООС	РАЙОН 1 Резервоарен парк 6 6+1,м3 с коеф. Запълване 85%-5,95 м3 плътност 0,85 г/см3, 4,85 т	4.85	течно
Тиоуреа (тиокарбамид)	62-56-6	200-543-5	H302; H411 Acute Tox 4, Carc. 2, H351 Aquatic Chronic2,	Не е квалифициран в Приложение 3 към ЗООС	РАЙОН 1 склад 5 5 т	5	твърдо
Уреа (карбамид)	57-13-6	200-315-5	Не е класифициран като опасен	Не е квалифициран в Приложение 3 към ЗООС			
Оцетна киселина	64-19-7	200-580-7	H226; H314 Запалима течност, Кат.3, Кат.1A,	P5 в запалими течности	РАЙОН 1 склад 5 1 т	1	течно
Разтвор N10 (смес на натриев нитрит-15%,тиуреа(уреа)-30% и вода-55%)	7632-00-0 62-56-6		H302; H322; H319; H412 Oxid. Solid 3 , (Aqu.akut.1).	Част1 E1 Кат. 1	РАЙОН 1 Резервоарен парк 6 1м3 с коеф. Запълване 85%-0,85 м3 плътност 1,22г/см3, 1 т	0.15	течно
Нитратен разтвор > 80% - амониев нитрат-70%+натриев нитрат-15%+вода-15%	6484-52-2	229-347-8	H272; H201 Oxid. Solid 3 , Eye Irrit. 2	Част 1 кат.P8 Част 2,т.3 Заб.15.3	РАЙОН 1 Резервоарен парк 6 18м3 с коеф. Запълване 80% 14,4м3 плътност 1,4г/см3, 20 т	17	течно
Пропан бутан	68512-91-4	231-147-0 200-990-9	H220; H280; H340; H350 Flam.Gas 1, Press Gas, Muta IB,	Част 2 т18 Кат.P2	РАЙОН 1 Парокотелно 9 5м3 с коеф. Запълване	2	втечнена газова смес

НИКАС ООД, София

			Care.IB,		80% 4м3 плътност 0,5 г/см3, 2 т		
					РАЙОН 2		
Взривно вещество ANFO „НИКАНИТ”	-93% 7%	6484-52-2 68476-34-6	229-347-8 270-676-1	H 201 Expl 1.5 Oxid. Solid 3 Eye Irrit. 2	Част 1 кат. P1a Няма опасни в-ва под форма на отпадъци	РАЙОН 2	гранули от твърдо насыпно
РИОГЕЛ -	0 -25% 15-25% 25-75% 2.5-25%	107-21-1 22113-87-7 6484-52-2 7631-99-4	203-473-3 244-787-0 229-347-8 231-554-3	H 302; H205, H318, H314 H319, H272 Expl. 1.15		СКЛАД 1 20 т	Наличните количества се променят 13,6 0,825 хидрогел
амонити:	- 79% - 21%	6484-52-2 118-96-7	229-347-8 204-289-6	H 201 Expl 1.1 Acute Tox.3 Aquatic Chronic 2 Eye Irrit.2 STOT SE 2			0,525 твърдо опаковано вещество
Взривно вещество ANFO „НИКАНИТ”:	-93% 7%	6484-52-2 68476-34-6	229-347-8 270-676-1	H201 Expl 1.5 Oxid. Solid 3 Eye Irrit. 2	Част 1 кат. P1a Няма опасни в-ва под форма на отпадъци	РАЙОН 2	гранули от твърдо насыпно
РИОГЕЛ -	0 -25% 15-25% 25-75% 2.5-25%	107-21-1 22113-87-7 6484-52-2 7631-99-4	203-473-3 244-787-0 229-347-8 231-554-3	H 302 H205, H318,H314; H319, H272 Expl. 1.5		СКЛАД 2 20 т	Наличните количества се променят 20 хидрогел
амонити	- 79% - 21%	6484-52-2 118-96-7	229-347-8 204-289-6	H 201 Expl 1.1 Acute Tox.3 Aquatic Chronic 2 Eye Irrit.2 STOT SE 2			твърдо опаковано вещество
Други експлозиви	ДШ-89-91% 9-11%	78-11-5 118-96-7	201-084-3 204-289-6	Expl 1.1 H200 H201; H331			

Тринитротолуол на пресовки	118-96-7	204-289-6	Expl 1.1 H 201, (STOT SE) 2 H373; H311; H411; H301		РАЙОН 2 СКЛАД 3 3,5 т	3,5 Наличните количества се променят	твърдо гранули и твърд блок
Неелектрически детонатори Ехел	121-82-4 78-11-5		Expl 1.1B; 1,4B H 201 1,4S	Част 1 катР1а Няма опасни в-ва под форма на отпадъци	РАЙОН 2 СКЛАД 4 – 0,1 т	0,1 Наличните количества се променят	алуминиева обвивка

Схемата за разположение на обектите в имота е представена в **Приложение № 1** към резюмето.

7. Обобщена информация за идентифицираните опасности от големи аварии в предприятието и мерки за предотвратяване на рисковете от големи аварии и ограничаване на последствията от тях.

За определяне на причините за възникване на големи аварии е извършено обследване на потенциално опасни събития, които могат да доведат до загуба на цялост на съоръжението или сградите. При нормална експлоатация на складовите помещения практически не би имало възможност за големи аварии. При неспазване на технологичните инструкции или инструкциите за съхранение на взривни материали е възможно протичането на неконтролируеми реакции, които да доведат до експлозии и изпускане в околното пространство на токсични и запалими вещества.

Складовете биха били рисков обект за замърсяване на околната среда поради:

- при възникване на пожар (експлозия), при което биха се образували и емитирали в атмосферата продукти на непълно горене, някои от които имат потенциален риск от канцерогенност и токсичност и, попадайки във водни басейни, да окажат вредно въздействие върху водната флора и фауна.
- При поройни наводнения, при което биха се разтворили големи количества амониева селитра. Те могат да причинят неблагоприятни екологични въздействия като еутрофикация в ограничени водни повърхности или нитратно замърсяване.
- При спукване на емкости с разтвори, при което биха емитирали във въздуха летливи миришещи опасни вещества и да попаднат в почвата разтвори на опасни вещества.

Потенциалните критични събития и причините, които ги предизвикват и които могат да се проявят в него, могат да се обединят в следните групи:

Вътрешни причини.

- Неспазване на инструкциите за съхранение на взривни материали в склада;
- Товаро-разтоварни дейности, извършвани от работниците;
- Наличие на открит огнеизточник в района на площадката, поради неспазване на инструкцията за пожарна безопасност;
- Дейност по механична поддръжка и ремонтни работи на площадката.
- Искри от натрупано статично електричество;
- Отказ на гръмоотвод;

- Неспазване от охраната на инструкцията за охрана на взривен склад, което би могло да доведе до умишлен палеж, саботаж или кражба;
- Неспазване на инструкцията за пожарна безопасност при охрана на обекта;
- Липса или недостатъчни превантивни/контролни мерки.

Всички тези причини могат да доведат до възникване на пожар/експлозия.

Външни причини

- Саботаж/терористичен акт;
- Природни фактори - земетресения, мълнии, поройни дъждове, наводнения, обилно снеготопене, термично въздействие от висока температура;

Тези причини също биха довели до евентуално възникване на пожар/експлозия или разсип на амониева селитра и замърсяване на околната среда в една или друга степен.

Замърсяване на атмосферния въздух може да се получи и при аварии, придружени с пожар, вследствие отделяне на големи количества опасни химични съединения - продукти на непълното горене.

Съгласно *Метода за бърза количествена оценка на риска (уеб-стр. на МОСВ, СЕВЕЗО)*, осредненият показател на вероятността от възникването на голяма авария за наличните на склад до 50 т взривни вещества с числените кодове 14 и 15 е „7”. Това прави **вероятността от възникване на голяма авария равна на 1.10^{-7} събития/годишно.**

Според „Ръководство за класифициране и приоритизиране на риска от големи промишлени аварии”, Междуправителствена програма за оценка и управление на риска за околната среда и човешкото здраве от енергетичните и други промишлени комплекси, сайт на МОСВ, раздел „Севезо”, за взривноопасните вещества в базата в количество до 50 т се дава класификация според категорията на въздействието – **С I**. За складираните в парокотелното до 2 т втечен под налягане газ пропан-бутан класификацията според категорията на въздействието – **В I**

При това:

Разстояние, до което се разпростира въздействието от аварията, м		Засегната площ, ха		
		I	II	III
С I	0 – 100 м	3,0	1,5	0,3
В I	0 – 50 м	0,8	0,4	0,1

С римските цифри от I до III в низходящ ред са обозначени категориите зони на въздействие. На всяка категория разстояние, до което се усеща въздействието, съответства един диапазон от стойности на съответното максимално разстояние, до което достига въздействието, измерено в метри. Всяка категория зона на въздействие се дефинира чрез една стойност, която представлява пресметнатата в хектари засегната територия.

Обозначената с I категория отговаря на територия с формата на окръжност, чиито диаметър е максималното разстояние (кръгово въздействие, което се изчислява в случаи на детонация на взривни вещества). - Обозначената с II категория отговаря на територия с формата на полуокръжност (типичен тежък облак от запалим газ, който може да се възпламени със закъснение и/или облак, причинен от изпаренията на голям разлив). - Обозначената с III

категория отговаря на територия, представляваща около 1/10 от окръжността (продълговат облак, появил се в следствие на дисперсия). На всяка категория разстояние съответства стойност за всяка категория зона на въздействие.

Мерки, взети при проектиране и експлоатация на базата при отделни видове опасност

ВЗРИВ

- Базата отстои на 1370 м на север по права линия и в подветрената страна спрямо най-близкия обект на здравна защита – с. Лиляче (**Приложение № 2**); на 4100 м - западно от с. Чирен и на 3560 м - югоизточно от с. Криводол.
- Базата е вкопана в земята от страна на с. Лиляче.
- Всички складове имат предпазни обсадни обваловки – земни обхващащи насипи с височина до козирката на съответната сграда и покриви от олекотена конструкция, за да се насочи ударната вълна нагоре, а не към селото.
- Базата е оградена с телена ограда с височина 2 м.
- В обекта е назначена 24-часова въоръжена охрана.
- Налична е системата за оповестяване, състояща се от паник-бутон, аларма, видеонаблюдение, свързано с централата на охранителната фирма, мобилни телефони.
- Наличие на гръмоотводи: район I - 4 бр. около помещение № 6 и 9; район II – 6 бр. около складовете за ВВ.
- Взети са противопожарни мерки.
- Поддържа се чистота на територията на базата.
- Персоналът е преминал обучение за действията при взрив, снабден е с лични предпазни средства.

ПОЖАР

- Базата се намира на 1370 м по права линия и в подветрена страна спрямо най-близкия обект на здравна защита – с. Лиляче.
- Базата е оградена с телена мрежа с височина 2 м.
- В обекта е назначена 24-часова въоръжена охрана.
- Налична е системата за оповестяване, състояща се от паник-бутон, аларма, видеонаблюдение, свързано с централата на охранителната фирма, мобилни телефони.
- Взети са противопожарни мерки както следва:
- В район I има изградена противопожарна мрежа с резервоар за промишлена вода 63 м³, пожарни хидранти: 1 - до поз. 5 „склад за твърди суровини”, 1 - до резервоарния парк – обект № 6. В район II има изградени: пожароизвестителна система – датчици за пожар в складовете, сирена и видеонаблюдение; подземен противопожарен резервоар 50 м³, който се намира близо до район II, както има и естествен воден обект. Има 3 бр. противопожарни табла, 4 бр. пожарогасители, 4 бр. кофпомпи.

- На противопожарните табла са поставени средства за локализиране и гасене на пожари, състоянието на които периодически се проверява.
- Работи се само с неискрообразуващи транспортни средства и инструменти.
- Поддържа се чистота на територията на базата. Територията се почиства от суха растителност.
- Персоналът е преминал обучение за действията при пожар, снабден е с лични предпазни средства.

РАЗЛИВИ и РАЗСИПВАНЕ

- Наличие на инструкция за действията на персонала при разливи и разсипване.
- Провеждане на технически прегледи за състоянието на емкостите и опаковките.
- Бетоновите подове предпазват от замърсяване на почвата и подпочвените води.
- Разсипаните количества се отвеждат във водонепропускливи резервоари.
- Налични са лични предпазни средства за персонала.

За недопускане на тези опасности в предприятието са взети и следните **организационни мерки**:

- Индентифициране и оценка на налични на площадката опасности, оценка на риска от големи аварии, задълбочена оценка на последствията от аварията върху хората, обектите и околната среда;
- Проучване и анализ на предишни аварии и аварийни ситуации в сродни обекти;
- Разработване и актуализиране на аварийните планове, които да сведат последствията от авария за хората, съоръженията, съседни обекти и околната среда до най-ниско ниво;
- Подробно запознаване на персонала с потенциалната опасност от авария в складовата база. Обучение на персонала за адекватни и ефективни действия в аварийна ситуация и при ликвидиране на последствия от авария;
- Прилагане на различни фактори за стимулиране на персонала към стриктно спазване на мерките за осигуряване на безопасна работа на съоръженията и съпричастност към цялата политика за предотвратяване на големи аварии;
- Оценка на всички необходими промени в организацията на товаро-разтоварните работи и приготвянето на разтворите и на персонала от гледна точка на предотвратяване на аварията;
- Осигуряване на необходимата информация до операторите на съседни обекти и на обществеността, относно потенциалните опасности от аварията в складовете и възможните последствия за тях, както и за цялостната система за осигуряване на безопасна работа и бързото ликвидиране на последствията от авария.
- Разработване на база данни за аварийни ситуации и анализ на последствията от аварийни ситуации.
- Поддържане на техническите съоръжения в складовите помещения на такова ниво, че рискът от възникване на аварии да бъде сведен до минимум.

Освен това е предприето следното:

1. Изграден е Щаб за координация на действията при аварии на обекта

2. Извършена е предварителна подготовка на членовете на Щаба за координиране на дейността по защита при бедствия със служителите и работниците, предвидени за участие при ликвидиране на последствията от бедствия;
3. Планирано е осигуряването на временно извеждане /евакуация/ на посетителите и персонала при бедствия
4. Осигурено е поддържането в готовност на колективните и индивидуалните средства за защита
5. Персоналът е обучен за реагиране при видовете бедствия
6. Провеждат се тренировки за изграждане на практически умения и навици по усвояване на плана за евакуация при различните видове бедствия
7. Предприети са разчети по прогнозиране на възможния характер, мащаб и последствия при проявяване на евентуални бедствия, на територията или в непосредствена близост до обекта, като са отчетени реалните възможности на силите и средствата на персонала за участие съобразно конкретните условия на обстановката;
8. Създадена е организация за своевременно оповестяване и привеждане в готовност на органите за управление и силите за участие в спасителните и аварийно-възстановителни дейности - на тел. 112 и специализираните сили и средства на РД"ПБЗН" – Враца , ОД на МВР, РИОСВ - Враца за оказване на специализирана помощ.

8. Обща информация относно начина на предупреждаване и действията, които засегнатото население трябва да предприеме в случай на голяма авария или посочване на източника, където тази информация може да бъде намарена по електронен път.

При възникване на бедствия и аварии включва се оповестителната сирена, уведомяват се незабавно кметовете на близките села и се оповестяват силите за реагиране на общинско ниво, изготвя се уведомление до общинския щаб за координиране на спасителни действия.

Щабът се оповестява :

- при опасност и критична ситуация, породена от бедствие и пожар /при реална обстановка/
- при провеждане на Учение от Общинския щаб за координиране и защита при бедствия
- при проверка на готовността на щаба
- по решение на председателя на щаба за координиране.

Привеждане в готовност на щаба :

ЩК се събира на определеното място, анализира обстановката, внася корекции в зависимост от конкретната обстановка и се доуточняват :

- мероприятията за незабавно изпълнение;
- редът за действие;
- задачите;
- редът за обмен на информация;
- съставът и задачите на органите и групите за взаимодействие и връзката с тях.

При възникване на авария операторът предоставя информация на компетентните органи за:

1. Обстоятелствата по възникването на аварията;
2. Опасните вещества, предизвикали възникването на аварията или утежняващи последствията от нея;
3. Наличните данни, позволяващи да се оценят последствията от аварията за живота и здравето на хората и за околната среда;
4. Предприетите действия непосредствено след възникване на аварията;
5. Предвидените мерки за предотвратяване на повторно възникване на авария.
6. Предвидените мерки за ограничаване на последствията от аварията.

Информация и достъп до документите са налични на територията на Складовата база за съхранение на взривни и химични вещества за граждански цели с. Лиляче, общ. Враца. Допълнителна информация може да бъде получена от Панайот Ценов тел.0889 200 349.

Управител:

инж.Г. Витанов